

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אר"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
 שעל ידי "מעגל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
 אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
 בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
 נפטר בעיריית צפת תרמ"א
 י"ד ניסן שנת ה'ת"ק שנת ה'תק"ל
 יום מנוחתו בבית
 (שם אביו ר' אפרים ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
 בעל מחבר ספר "דרכי
 משה" ו"מגן אבות"
 י"ח אייר שנת ה'ת"ק שנת ה'תק"ל
 יום מנוחתו בבית
 (שם אביו ר' ישראל ז"ל)

רבינו משה איסרליש

רבינו יוסף קארו

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
 אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש חוהלין לו

גליון י"א
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום

אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שחרו ישראל
 שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. כדי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידעית התורה.
 ונחייני עושה לשם ייחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחלים יאהרונה"י
 על ידי הנעלים ברחליו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

יא לחודש

המשך סימן רפח – דין תענית ודין תענית
 חלום בשבת

נדרף מפני רוח רעה שאמרו לאו דוקא
 שהוא הדין לכל חולה שיש בו סכנה היו
 זועקים ומתחננין וכן נהגו לומר מצלאים
 בשבת על חולים המסוכנים סכנת היום.
 הגה: וכן מותר לברך החולה המסוכן בו ביום
 (ליקוטי מהרי"י בר"י ובית יוסף בשם הר"ן פרק ג'
 תענית):

**סימן רפט – סדר סעודת שחרית של
 שבת, ובו ב' סעיפים**

א. יהיה שלחנו ערוך ומטה מוצעת יפה
 ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה ויברך
 על היין בורא פרי הגפן והוא נקרא
 קידושא רבא ואחר כך יטול ידיו (ועיין
 לעיל סימן רע"א סעיף י"ב בהג"ה) ויבצע
 על לחם משנה כמו בלילה ויסעוד וגם
 זה הקידוש צריך שיהיה במקום סעודה
 ושלא יטעום קודם לו כלום כמו בקידוש
 הלילה ומיהו לשנות מים בבוקר קודם
 תפלה מותר מפני שעדיין לא חל עליו
 חובת קידוש. הגה: ועיין לעיל כל דיני
 קידוש סימן רע"א ע"ב רע"ג:

ב. במקום שאין יין מצוי הוי שכר ושאר
 משקין חוץ מן המים חמר מדינה
 ומקדשין עליו ואם אין לו שכר ושאר
 משקין אוכל בלא קידוש:

**סימן רצ – בשבת ישלים מאה ברכות
 בפירות, ובו ב' סעיפים**

א. ירבה בפירות ומגדים ומיני ריח כדי
 להשלים מנין מאה ברכות. הגה: ואם רגיל
 בשנית צהרים אל יבטלנו כי עונג הוא לו
 (טור):

ב. אחר סעודת שחרית קובעים מדרש
 לקרות נביאים ולדרוש בדברי אגדה

ואסור לקבוע סעודה באותה שעה. הגה:
 ופועלים ובעלי בתים שאינם עוסקים בתורה
 כל ימי השבוע יעסקו יותר בתורה בשבת
 מתלמידי חכמים העוסקים בתורה כל ימי
 השבוע והתלמידי חכמים ימשיכו יותר בעונג
 אכילה ושתייה קצת דהרי הם מתענגים
 בלימודם כל ימי השבוע (בית יוסף סימן רפ"ח
 בשם ירושלמי):

**סימן רצא – דין שלש סעודות, ובו ו'
 סעיפים**

א. יהא זהיר מאד לקיים סעודה שלישית
 ואף אם הוא שבע יכול לקיים אותה
 בכביצה ואם אי אפשר לו כלל לאכול
 אינו חייב לצער את עצמו והחכם עיניו
 בראשו שלא ימלא בטנו בסעודת הבוקר
 כדי ליתן מקום לסעודה שלישית. הגה:
 ומי שלא אכל בליל שבת יאכל שלש סעודות
 ביום השבת (הרא"ש פרק ערבי פסחים):

ב. זמנה משיגע זמן המנחה והיינו משש
 שעות ומחצה ולמעלה ואם עשאה קודם
 לכן לא קיים מצות סעודה שלישית.

הגה: יש אומרים דאסור לשנות מים בין
 מנחה למערב בשבת דאז חוזרות הנשמות
 לגיהנם ועל כן אין לאכול סעודה שלישית בין
 מנחה למערב אלא יאכל אותה קודם מנחה
 (תוספות והרא"ש ומרדכי פרק ערבי פסחים) ויש
 אומרים דיותר טוב להתפלל מנחה תחלה
 (רמב"ם וטור והגהות מרדכי והגהות מיימוני פרק ל'
 ואגור) וכן נוהגים לכתחלה בכל מדינות אלו
 ומכל מקום אין לשנות מים מן הנהרות אבל
 בבית שרי וכל שכן שאר משקין דשרי (הגהות
 מיימוני פרק ל') ויש אומרים דאין אסור אלא
 תוך י"ב חודש על אביו ואמו (אגודה ומרדכי
 פרק ערבי פסחים) ויש אומרים דאסור זה של
 שתיית מים אינו רק בערב שבת (תוספות
 והרא"ש ומרדכי בשם ר' משולם והגהות מיימוני):

ג. אם נמשכה סעודת הבוקר עד שהגיע זמן
 המנחה יפסיק הסעודה ויברך ברכת
 המזון ויטול ידיו ויברך ברכת המוציא
 ויסעוד ונכון הדבר שאם לא היה עושה
 כן מאחר שנמשכה סעודת הבוקר עד
 אותה שעה לא היה יכול לאכול אחר כך
 אלא אכילה גסה. הגה: אבל מי שידוע
 שאפשר לאכול אחר שיתפלל מנחה עם
 הצבור לא יעשה סעודה שלישית קודם מנחה
 מיהו אם עשאה יצא:

ד. אין צריך לקדש בסעודה שלישית אבל
 צריך לבצוע על שתי ככרות. הגה: ואם
 סועד הרבה פעמים בשבת צריך לכל סעודה
 ב' ככרות (אבודרהם ומיימוני) ולפחות לא יהיה
 לו בסעודה שלישית פחות מככר אחד שלם
 (טור ומרדכי פרק כל כתבי) ומזה פשט המנהג
 להקל לבצוע בסעודה שלישית רק בככר אחד
 שלם אבל יש להחמיר ליקח שנים:

ה. צריך לעשותה בפת ויש אומרים שיכול
 לעשותה בכל מאכל העשוי מאחד
 מחמשת מיני דגן ויש אומרים שיכול
 לעשותה בדברים שמלפתים בהם הפת
 כבשר ודגים אבל לא בפירות ויש
 אומרים דאפילו בפירות יכול לעשותה
 וסברא ראשונה עיקר שצריך לעשותה
 בפת אלא אם כן הוא שבע ביותר. הגה:
 או במקום שאי אפשר לו לאכול פת כגון
 בערב פסח שחל להיות בשבת שאסור לו
 לאכול פת לאחר מנחה כדלקמן בהלכות פסח
 (מהרי"ל הלכות פסח):

**ו. נשים חייבות בסעודה שלישית:
 סימן רצב – דין תפלת מנחה בשבת,
 ובו ב' סעיפים**

א. במנחה (אומרים אשרי ובא לציון ואני
 תפלתי וגו') (טור) ומוציאין ספר תורה
 וקורין ג' אנשים ו' פסוקים מפרשה

הנה מובא פאן ספר שולחן ערוך הלכות שבת מחוץ לל"ה החודש. שני עמודים ליום. כן יגמור כל הלכות שבת
 מדי חודש בחדשו. ויזכה שימחלו לו כל עוונותיו. נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. ובשמחות. וכל
 החברים וידידים. וזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי לימוד "הלכות" כל יום. שהוא "תורה לשמה!"
 וכל המזכה את הרבים י"א לחודש – עמוד א זוכה לבנים צדיקים!

הבאה ואפילו חל יום טוב להיות בשבת קורין בפרשה הבאה ולא בשל יום טוב: **ג.** אומרים צדקתך ואם חל בו יום שאילו היה חול לא היו אומרים בו במנחה נפילת אפים אין אומרים צדקתך. הגה: ונהגו שלא לקבוע מדרש בין מנחה למערב (טור) אבל אומרים פרקי אבות בקיץ ושיר המעלות בחורף וכל מקום לפי מנהגו:

סימן רצג – דיני ערבית במוצאי שבת, ובו ג' סעיפים

א. מאחרין תפלת ערבית כדי להוסיף מחול על הקודש:

ג. צריך לזוהר מלעשות מלאכה עד שיראו ג' כוכבים קטנים ולא יהיו מפוזרים אלא רצופים ואם הוא יום מעונן ימתין עד שיצא הספק מלבו:

ג. מי שהוא אנוס כגון שצריך להחשיך על התחום לדבר מצוה יכול להתפלל של מוצאי שבת מפלג המנחה ולמעלה ולהבדיל מיד אבל לא יברך על הנר וכן אסור בעשיית מלאכה עד צאת הכוכבים. הגה: ונהגים לומר והוא רחום וברכו באריכות נועם כדי להוסיף מחול על הקודש (אור זרוע):

סימן רצד – דיני הבדלה בתפלה, ובו ח' סעיפים

א. אומרים הבדלה בחונן הדעת ואם טעה ולא הבדיל משלים תפלתו ואינו חוזר מפני שצריך להבדיל על הכוס ואם טעם קודם שהבדיל על הכוס צריך לחזור ולהבדיל בתפלה:

ג. טעה ולא הבדיל בתפלה ואין לו כוס בלילה וסובר שאף למחר לא יהיה לו צריך לחזור ולהתפלל:

ג. תשעה באב שחל להיות באחד בשבת טעה ולא הבדיל בתפלה אין צריך לחזור ולהתפלל כיון שמבדיל על הכוס במוצאי תשעה באב:

ד. במקום שאמרו שאינו חוזר להתפלל מיד כשסיים הברכה אין לו לחזור אף על פי שלא פתח בברכה שלאחריה:

ה. במקום שאמרו שאינו חוזר אם רצה להחמיר על עצמו אם סיים תפלתו רשאי אבל אם עדיין לא סיים תפלתו אינו רשאי לחזור:

סימן רצה – הבדלה שעושה שליח ציבור, ובו סעיף אחד

הגה: ואומרים ויהי נועם וסדר קדושה באריכות כדי לאחר סדר קדושה שאז חוזרים רשעים לגיהנם (טור) ובזמן שאין אומרים ויהי נועם כגון שחל יום טוב בשבוע אין אומרים סדר קדושה אבל אומרים ויתן לך (כל בו):

א. מבדיל שליח ציבור כדי להוציא מי שאין לו יין. הגה: ונהגו לומר ולהזכיר אליהו הנביא במוצאי שבת להתפלל שיבא ויבשרנו הגאולה (טור):

סימן רצו – דיני הבדלה על היין, ובו ח' סעיפים

א. סדר הבדלה יין בשמים נר הבדלה וסימנך יבנה וצריך לזוהר שלא היא הכוס פגום. הגה: ונהגו לומר קודם הבדלה שעושים בבית הנה אל ישועתי וגו' כוס ישועות אשא וגו' ליהודים היתה אורה וגו' לסימן טוב ובשעת הבדלה יתנו עיניהם בכוס ובנר ונוהגין לשפוך מכוס של יין על הארץ קודם שסיים בורא פרי הגפן כדי שלא יהיה הכוס פגום וטעם השפיקה דאמרינן כל בית שלא נשפך בו יין כמים אין בו סימן ברכה ועושיין כן לסימן טוב בתחלת השבוע גם שופכין מן הכוס לאחר הבדלה ומכבין בו הנר ורוחצים בו עיניו משום חיבוב המצוה:

ב. ואין מבדילין על הפת אבל על השכר מבדילין אם הוא חמר מדינה והוא הדין לשאר משקין חוץ מן המים. הגה: וטוב יותר להבדיל על כוס פגום של יין מעל שכר (אבודרהם) ונהגו להבדיל במוצאי פסח על שכר ולא על יין משום דחביב עליו. וביום טוב שחל להיות במוצאי שבת שיש בו

קידוש שהוא נאמר על הפת יש אומרים שאגב הקידוש מבדילין גם כן עליו ויש אומרים שיותר טוב לומר הקידוש והבדלה שניהם על השכר. (הגה: והסברא ראשונה עיקר):

ג. אם אין לו יין ולא שכר ושאר משקין יש אומרים שמותר לו לאכול ויש אומרים שאם מצפה שיהיה לו למחר לא יאכל עד למחר שיבדיל ואם אין לו אלא כוס אחד ואינו מצפה שיהיה לו למחר מוטב שיאכל קודם שיבדיל ויברך עליו ברכת המזון ואחר כך יבדיל עליו ממה שיברך ברכת המזון בלא כוס לדברי האומרים דברכת המזון טעונה כוס ולדברי האומרים דאינה טעונה כוס לא יאכל עד שיבדיל ומיירי שכוס זה לא היה בו אלא רביעית בצמצום וכבר היה מזוג כדינו שאם היה משים בו מים יותר לא היה ראוי לשתייה שאם לא כן לדברי הכל מבדיל תחלה ושונה ממנו מעט ומוסיף עליו להשלימו לרביעית ומברך עליו ברכת המזון:

ד. מי שאין ידו משגת לקנות יין לקידוש ולהבדלה יקנה להבדלה משום דקידוש אפשר בפת:

ה. אם אין ידו משגת לקנות שמן לנר חנוכה ויין להבדלה נר חנוכה קודם:

ו. אומר הבדלה מיושב. הגה: ויש אומרים מעומד (אגודה וכל בו ואגור) וכן נוהגין במדינות אלו ואוחז היין בימין וההדס בשמאל ומברך על היין ושוב נוטל ההדס בימין והיין בשמאל ומברך על ההדס ומחזיר היין לימינו:

ז. אפילו שמעו כל בני הבית הבדלה בבית הכנסת אם נתכוונו שלא לצאת מבדילים בבית:

ח. נשים חייבות בהבדלה כשם שחייבות בקידוש ויש מי שחולק. הגה: על כן לא יבדילו לעצמן רק ישמעו הבדלה מן האנשים:

שבת מגינה לנו מעכו"ם ומשעבוד מלכות, כאומרם [שבת קיח ע"ב] כאשר לא שמרו ישראל כראוי שבת ויבא עמלק, וכן תמיד, בשמירת שבת יש לנו הגנה מאומות העולם, ולולי כן, ח"ו כבר תמנו לגוע וספינו מהארץ, אבל זכות שבת מגינה עלינו, ולכך לא ניתנה שינוחו בה אומות העולם, כי א"כ לא היתה לנו הגנה כ"כ, כי היה פתחון פה למדת הדין לקטרג, אף אלו שומרים שבת, ולמה תגן המצוה זו על ישראל, אבל כאשר נשארה לבדה בישראל, יש לנו הגנה בשבת, ולכך אמרו במדרש [מובא בתוספות חגיגה ג: ד"ה מין] כי שבת אמרה על ישראל, מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, ועיין בתוספות פ"ק דחגיגה [שם] ובפירוש התפלה ומנחה דשבת, משום דאין בכל העמים שומר שבת בישראל, והם בחרו בימים אחרים, וגעלו ביום קדוש כזה, ומאת ה' היתה זאת, למען תת לנו שארית בארץ למגן וחוסן. (יערות דבש - חלק שני - דרוש ג')

הנה מוכא פאן ספר שו"ת ערוך הלכות שבת מחולק ספר החודש. שני עמודים יום. כף יגמור כל הלכות שבת מדי חודש פחדשו. וזכה שימחלו 19 כל עונותיו. נא לפרסם בפתי פנסיות ובפתי מדרשות. ובשמחות. וכל ספרים וידידים. וזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי "ימוד" ה"קכה" בכל יום. שהוא "תורה לשמה!" וכל המזכה את הרבים י"א לחודש – עמוד ב זוכה לפנים צדיקים!

